

ПЛАН-КОНСПЕКТ

для проведення заняття в системі службової підготовки із середнім та старшим начальницьким складом (1,2 група) Вищого професійного училища Львівського державного університету безпеки життєдіяльності (м. Вінниця)

Вид підготовки: профільна підготовка

Тема № 3 Поняття корупції. Відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення.

Навчальна мета: ознайомити особовий склад з порядком запобігання корупції стосовно заходів фінансового контролю (подання декларації, повідомлення про суттєві зміни в майновому стані, повідомлення про відкриття валютного рахунку

Час: 2 год.

Місце проведення : читальна зала бібліотеки.

Метод проведення : Лекція.

Навчально-матеріальне забезпечення: Про запобігання корупції Закон України від 14.10.2014року, план-конспект.

Нормативно-правові акти та література:

1. Про запобігання корупції Закон України від 14.10.2014року.

Порядок проведення заняття:

1. **Організаційні заходи** – 5 хв.:

- перевірка присутніх; оголошення теми і мети заняття.

2. **Контроль знань** – 5 хв.:

- перевірка засвоєння раніше пройденого матеріалу.

3. Викладення матеріалу теми. - 60 хв.

Питання, які вивчатимуться:

- Поняття корупції
- Юридична відповідальність за корупційні злочини
- Кримінально-правова характеристика корупційних злочинів
- Адміністративно-правова характеристика корупційних правопорушень.

№ п/п	Навчальні питання та їх зміст	Методичні вказівки
1	2	3
1	<p>Поняття корупції</p> <p>Термін корупція походить від сполучення латинських слів correi - обов'язкова причетність декількох представників однієї із сторін до однієї справи, а rumpere – порушувати, ламати, пошкоджувати, скасовувати. Так утворився самостійний термін – corruptere, що означає участь в діяльності декількох осіб, мета яких полягає у «псуванні», «руйнуванні», «пошкодженні» нормального розвитку судового процесу або процесу керування справами суспільства. У римському праві «corruptere» означало «розламувати, псувати, пошкоджувати, фальсифікувати свідчення, збездіяти незайману», але у той самий час і «підкуповувати суддю (претора)».</p>	<p>Оголосити питання Розповісти Дати під запис</p>

Передбачалися як окремі важливі позови *actio de albo corruptio* – проти того, хто пошкодив або змінив виставлений текст преторського едикту на білій дошці (*album*) для публічних оголошень, що писалися чорними або червоними літерами. Або наприклад, *actio de servo corrupto* – позов, який подавався будь-якій уповноваженій особі проти того, хто морально розбестив чужого раба (змусив його скоїти злочин).

Також у римському праві цим терміном позначалася діяльність кількох осіб, спрямована на порушення нормального ходу судового процесу або управління суспільством.

До корупційних відносилася ціла низка діянь, пов'язаних із фальсифікацією і псуванням державних документів, з підкупом суддів або з моральним розбещенням чужого раба.

Протягом наступних майже тисячі років, у період середньовіччя, поняття «корупція» набуває такого виключно церковного, канонічного значення як омана, спокуса диявола. Близько 500 років тому інквізитори сприяли швидкому завершенню боротьби латинської мови з її грецьким корінням, що тривала більше двохсот років. Результатом цього стала заміна терміну «каталіз» (відгрец. *katalysis* – руйнування, розкладання, знищення) на латинський «корупція». *Corruptibilitas* – означало тлінність людини, схильність до руйнування, але аж ніяк не його здатність брати і давати хабарі. Корупція в богослов'ї католицизму стала проявом гріховності, бо «гріх є беззаконня».

Сучасне поняття корупції починає складатися на межі Нового часу з початком утворення централізованих держав і правових систем, що існують і нині. Важливий імпульс до осмислення корупції в сучасному розумінні дають праці Нікколо Макіавеллі. Він порівнював корупцію з хворобою, наприклад, сухотами.

Спочатку її важко розпізнати, але легше лікувати, якщо ж вона запущена, то її легко розпізнати, алевилікувати важко, зазначав великий італійський філософ і політичний діяч XVI століття. Так само й корупція у справах держави, продовжує автор, якщо вчасно виявити недугу, що починається (це можуть зробити лише мудрі правителі), то позбутися її неважко, якщо ж вона запущена так, що будь-кому видно, то ніяке зілля вже не допоможе.

Згідно з Макіавеллі, корупція - це використання публічних можливостей у приватних інтересах. У подальшому акцент у розумінні корупції був перенесений на її кримінологічну та кримінально-правову сторони. Томас Гоббс через століття напише в «Левіафані»: «люди, що хизуються своїм багатством, сміливо скоюють злочини, сподіваючись, що їм вдасться уникнути покарання шляхом корумпування державної юстиції або отримати прощення за гроші або інші форми винагороди». До них він відносив «тих, хто має багато могутніх родичів або популярних людей, що завоювали собі високу репутацію», що наважуються порушувати закони в надії на те, що їм вдасться чинити тиск на владу, що виконує закон.

Корупція, за Гоббсом, «є корінь, з якого випливає в усі часи і за всяких спокус презирство до всіх законів». Якщо говорити про сучасне поняття корупції, то найпростіші визначення корупції можна знайти в словниках.

У тлумачному словнику Ожегова, корупція – це моральний занепад посадових осіб і політиків, що виражається у незаконному збагаченні, хабарництві, розкраданні.

У Короткому словнику іноземних слів корупція – це підкуп, продажність громадських і політичних діячів, посадових осіб, які використовують посаду, що вони обіймають, з метою особистого збагачення.

Однак існують й інші визначення цього поняття. Визначення, що найчастіше використовується, охоплює широке коло протиправних діянь, – це зловживання громадським або приватним службовим становищем для особистої вигоди.

Крім цього загального визначення, існує така ж безліч різних визначень корупції, скільки й проявів самої проблеми. Визначення розрізняються залежно від культурних, правових або інших особливостей. У самих визначеннях немає згоди в тому, які конкретні дії необхідно включити, а які виключити. Проблемою такого визначення є те, що воно не підходить для всіх культур і суспільств.

Також те, що вважається корупцією в одному суспільстві, може не виявитися такою в іншому. Тим не менш, у кожному суспільстві можуть відбуватися дії, які засуджуються з культурних причин, а також очікування, що покладаються на виконавців публічних функцій.

У зв'язку з цим, існує цілий ряд різних визначень поняття «корупція» Наприклад: Transparency International – неурядова організація для боротьби з корупцією та дослідження рівня корупції у всьому світі – пропонує таке визначення: «Корупція має на увазі таку поведінку посадових осіб державного сектора, як державних службовців, так і політиків, через яку вони самі або їхні близькі неправомірно і незаконно збагачуються внаслідок зловживання державними повноваженнями, що були їм надані».

Корейська незалежна комісія по боротьбі з корупцією закликає розкривати випадки, коли «будь-яка державна посадова особа зловживає становищем чи повноваженнями і порушує закон під час виконання посадових обов'язків з метою отримання вигоди для себе або третьої сторони».

Згідно з дефініцією Азійського банку розвитку, під корупцією розуміється така «поведінка посадових осіб державного і приватного сектора, внаслідок якої вони самі та/або їх близькі неправомірно й незаконно збагачуються, або примушують до цього інших через зловживання становищем, в якому вони знаходяться».

У Цивільній Конвенції про боротьбу з корупцією «корупція» означає прямі чи опосередковані вимагання, пропонування, дачу або одержання хабара чи будь-якої іншої неправомірної вигоди або можливості її отримання, які порушують належне виконання будь-якого обов'язку особою, яка отримує хабара, неправомірну вигоду чи можливість мати таку вигоду, або поведінку такої особи.

Сьогодні ми з упевненістю можемо сказати, що у світі існує така ж безліч інших визначень корупції, як і проявів самої проблеми. Однак, незважаючи на загальне бажання дати уніфіковане, єдине визначення корупції, що влаштовувало б усіх і підходило для всіх, ця місія не мала успіху.

Визначення розрізняються залежно від культурних, правових або інших особливостей.

Розглядаючи питання визначення терміну «корупція» за радянських часів, слід зазначити, що термін «корупція», як відзначалося раніше, взагалі заперечувався радянською правовою думкою.

Так, термін «корупція» був введений у вжиток лише наприкінці 80-х років ХХ сторіччя. Замість нього використовувалися терміни «хабарництво», «зловживання службовим становищем», «попуск» тощо.

Після офіційного введення термін «корупція» дуже швидко набув популярності, що призвело до його масового вживання як науковцями, політичними діячами, так і пересічними громадянами. Разом з тим, вживаючи це поняття, автори вкладали в нього різний зміст. При цьому під корупцією розумілося будь-яке зловживання владою будь-якою особою, яка наділена владою.

Корупційна злочинність є складовою більш широкого суспільного явища – корупції. Тому, розгляд цього виду злочинності доцільно розпочати зі з'ясування сутності корупції. Тим більше, що вона залишається малодослідженою, і є чинником, що реально загрожує національній безпеці України.

У загальному вигляді корупцію можна визначити як соціальне явище, яке охоплює всю сукупність діянь, пов'язаних з неправомірним використанням особами наданої їм влади та посадових повноважень з метою задоволення особистих інтересів чи інтересів третіх осіб, а також інших правопорушень, що створюють умови для вчинення корупційних діянь або їх приховування.

Сутність корупції полягає у тому, що вона має:

соціальну обумовленість;

свою «ціну», яку платить суспільство за її існування;

негативний вплив на всі сфери суспільного життя;

транснаціональний характер;

економічні, політичні, правові, психологічні та моральні аспекти;

здатність постійно пристосовуватися до нових реалій життя.

Таке розуміння корупції є відправним, вимагає не обмежуватись у боротьбі з нею лише правовими заходами, переважно у формі юридичної відповідальності за корупційні діяння, а застосувати комплекс економічних, політичних, організаційних та інших заходів протидії.

У кримінологічному аспекті корупція характеризується низкою ключових ознак:

вона можлива лише у сфері діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування;

її суб'єктом може бути тільки особа, наділена владою чи посадовими повноваженнями;

корупційні відносини виникають внаслідок зловживання особою, наділеною владою чи посадовими повноваженнями, своїми повноваженнями. Тут вони виступають предметом торгу, в результаті якого суб'єкт одержує певні блага як матеріального, так і нематеріального характеру.

Отже, корупцію складають такі діяння, що вчинені особою, наділеною владою чи посадовими повноваженнями, з метою задоволення корисливих власних або інтересів інших осіб. Неправомірність або й неетичність діянь посадової особи та їх спрямованість на задоволення корисливих інтересів по суті визначають, які саме діяння відносяться до категорії корупційних.

Глибше й точніше з'ясувати соціальну сутність і правову природу корупції допомагає встановлення механізму корумпованої поведінки. На наш погляд, він може проявлятися у двох варіантах.

В першому випадку має місце взаємодія двох суб'єктів, кожен з яких прагне задовольнити свої корисливі інтереси (скажімо, давання – одержання «хабара» неправомірної вигоди);

у другому – корумпована поведінка зводиться до дій лише однієї особи, яка самостійно задовольняє корисливі інтереси, зловживаючи наданими їй посадовими повноваженнями (наприклад, розкрадання державного майна з використанням свого службового становища).

Обидва варіанти об'єднує те, що суб'єкт корупційних діянь задовольняє власний інтерес чи інтереси третіх осіб за допомогою неправомірного використання наданих йому владних повноважень.

Для порівняння хотілося би звернутися до ст. 1 Закону України «Про боротьбу з корупцією» 1995 року, який уже втратив свою чинність. Під корупцією у цьому Законі розумілася діяльність осіб, уповноважених на виконання функцій держави, спрямована на протиправне використання наданих їм повноважень для одержання матеріальних благ, послуг, пільг або інших переваг, а корупційними діяннями було: а) незаконне одержання особою, уповноваженою на виконання функцій держави, у зв'язку з виконанням таких функцій матеріальних благ, послуг, пільг або інших переваг, у тому числі прийняття чи одержання предметів (послуг) шляхом їх придбання за ціною (тарифом), яка є істотно нижчою від їх фактичної (дійсної) вартості; б) одержання особою, уповноваженою на виконання функцій держави, кредитів або позичок, придбання цінних паперів, нерухомості або іншого майна з використанням при цьому пільг чи переваг, не передбачених чинним законодавством.

З прийняттям нового Закону України «Про запобігання корупції» 14 жовтня 2014 року корупція визначається як використання особою, наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди особі, або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей

Таким чином особа, уповноважена на виконання функцій держави або місцевого самоврядування має ціль отримати неправомірну вигоду, а саме – грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав.

Юридична відповідальність за корупційні злочини

Відповідальність – загальносоціологічна категорія, яка виражає свідоме ставлення особи до вимог суспільної необхідності, обов'язків, соціальних завдань, норм і цінностей. Відповідальність означає усвідомлення смислу і значення діяльності, її наслідків для суспільства і соціального розвитку, вчинків особи з погляду інтересів суспільства або певної групи.

Юридична відповідальність — це передбачений чинним законодавством обов'язок правопорушника зазнати примусового позбавлення певних благ (особистого, майнового або організаційного характеру) за вчинене правопорушення.

Ознаки юридичної відповідальності такі:

1. Опирається на державний примус у формі каральних і правовідновлюючих (компенсаційних) способів.
2. Виражається в обов'язку особи зазнавати певних втрат – позбавлення конкретних благ особистого (позбавлення волі, посади та ін.), організаційного і майнового характеру (конфіскація майна, штраф) за свою вину, тобто нести кару, яка є новим, додатковим, юридичним обов'язком, що не існував до правопорушення.
3. Настає лише за вчинені або вчинювані правопорушення у разі встановлення складу правопорушення. Ця вимога є обов'язковою при покладанні кримінальної або адміністративної відповідальності. Суб'єктом юридичної відповідальності може бути лише особа (фізична або юридична), винна в порушенні правових розпоряджень.
4. Здійснюється компетентним органом у суворій відповідності з законом, а саме – з санкціями норм права, якими встановлюються вид і міра покарання. Юридична відповідальність є реалізацією санкції правової норми в конкретному випадку стосовно конкретної особи.

5. Здійснюється в ході правозастосовної діяльності за дотримання певного процедурно-процесуального порядку і форм, встановлених законом (цивільним процесуальним і кримінально-процесуальним законом про адміністративні правопорушення). Поза процесуальною формою юридична відповідальність є неможливою.

Частиною першою ст. 65. Закону України «Про запобігання корупції» за вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень передбачено такі види юридичної відповідальності: а) кримінальна, б) адміністративна, в) цивільно-правова, г) дисциплінарна.

Кримінальна відповідальність – це вимушене зазнавання особою, яка вчинила злочин, державного осуду, а також передбачених санкцією статті КК обмежень особистого, майнового, або іншого характеру, що визначаються обвинувальним вироком суду і покладаються на винного спеціальними органами держави.

Ознаки кримінальної відповідальності, що відрізняють її від інших видів відповідальності:

1) Кримінальна відповідальність становить собою реальну взаємодію спеціальних органів держави і особи, визнаної винною у вчиненні злочину.

2) Кримінальна відповідальність – це вид державного примусу, це осуд злочинця і його діяння вироком суду, а також покладення на винного додаткових позбавлень і обмежень.

3) Вид і міра обмежень особистого (позбавлення волі), майнового (штраф) або іншого характеру визначені тільки у КЗ, перш за все у санкції статті КК, яка передбачає відповідальність за вчинений злочин.

4) Застосування таких обмежень завжди носить вимушений, а не добровільний характер. Застосування таких обмежень є обов'язком держави.

5) Кримінальна відповідальність можлива лише за вчинення злочину. Вчинення злочину виступає підставою Кримінальної відповідальності.

Під адміністративною відповідальністю слід розуміти застосування уповноваженим органом чи посадовою особою адміністративного стягнення до особи, яка вчинила правопорушення, що за своїм характером не тягне за собою відповідно до чинного законодавства кримінальну відповідальність.

Підставою для адміністративної відповідальності є адміністративне правопорушення. Питання порядку застосування адміністративної відповідальності регулюються Кодексом України про адміністративні правопорушення. До порушників застосовуються адміністративні стягнення (попередження, штраф, оплатне вилучення предмета, конфіскація, позбавлення спеціального права, громадські роботи, виправні роботи, адміністративний арешт). Виняток передбачений ст. 21 КпАП, згідно з якою орган, уповноважений розглядати справи про адміністративні правопорушення, з урахуванням характеру вчиненого

правопорушення і особи правопорушника може звільнити його від адміністративної відповідальності, передавши матеріали на розгляд громадськості для вжиття заходів громадського впливу.

Суб'єктами адміністративної відповідальності можуть бути фізичні особи, які досягли 16-річного віку. Законодавством встановлено певні обмеження адміністративної відповідальності для неповнолітніх, службових осіб, іноземців, які згідно з міжнародними договорами користуються імунітетом щодо адміністративної юрисдикції в Україні. На відміну від кримінального правопорушення за адміністративне правопорушення не передбачено позбавлення умовних прав.

Цивільно-правова відповідальність – установа законом реакція держави на цивільне правопорушення, що виявляється в позбавленні особи певних цивільних прав чи накладенні на неї обов'язків майнового характеру. Вона є однією з форм державного примусу, оскільки пов'язана з застосуванням санкцій майнового характеру, спрямованих на відновлення порушених прав і стимулювання нормальних ринкових відносин, і полягає у стягненні неустойки, штрафу або пені.

Підставами для цивільно-правової відповідальності є: наявність майнової шкоди (у грошовому виразі – майнових збитків); протиправність поведінки (дія чи бездіяльність); вина; причинний зв'язок між збитком і протиправною поведінкою.

Дисциплінарна відповідальність – це один з видів юридичної відповідальності, яка полягає в обов'язку працівника відповідати перед власником або уповноваженим ним органом за скоєний ним дисциплінарний проступок і понести дисциплінарні стягнення, передбачені нормами трудового права. Для окремих категорій працівників законодавством, статутами і положеннями про дисципліну можуть бути застосовані й інші види дисциплінарних стягнень.

Слід розмежовувати види дисциплінарної відповідальності – загальну та спеціальну.

Загальна дисциплінарна відповідальність настає на підставі норм Кодексу законів про працю (КзпП) і правил внутрішнього трудового розпорядку та поширюється на більшість працівників.

Спеціальна дисциплінарна відповідальність встановлена для вузького кола працівників. Її суб'єктом є працівник, який несе дисциплінарну відповідальність за спеціальними нормативно-правовими актами: статутами, положеннями, законами; передбачає застосування специфічних заходів дисциплінарного впливу. Така дисциплінарна відповідальність обумовлена двома чинниками: по-перше, специфікою трудових функцій, що виконують працівники; по-друге, особливо тяжкими наслідками, які можуть настати в результаті невиконання чи неналежного виконання покладених на них трудових обов'язків. Найхарактернішими рисами спеціальної дисциплінарної відповідальності є такі: обмежена сфера та коло суб'єктів її застосування; специфічні заходи

дисциплінарного впливу (зазвичай більш жорсткі стягнення); визначене коло суб'єктів, які можуть її застосовувати; особливий порядок накладення та оскарження дисциплінарних стягнень; наявність спеціальних нормативних актів.

Таким чином, спеціальна дисциплінарна відповідальність – це окремий вид дисциплінарної відповідальності чітко визначених суб'єктів, які за вчинений дисциплінарний проступок можуть залучатися в межах спеціальних нормативних актів до більш жорстких заходів дисциплінарного впливу з особливим порядком накладення та оскарження дисциплінарних стягнень.

Особливістю дисциплінарної відповідальності державних службовців є те, що на відміну від кримінальної і адміністративної відповідальності, чинне законодавство не передбачає переліку посадових проступків, за які, власне вона й наступає. Це зумовлено надзвичайною різноманітністю таких проступків. Питання щодо наявності чи відсутності посадового проступку у кожному конкретному випадку вирішує керівник державного органу, виходячи із обставин конкретної справи.

Кримінально-правова характеристика корупційних злочинів

За вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень особи, притягаються до кримінальної відповідальності.

Згідно зі змінами, внесеними до Кримінального кодексу України, запроваджено новий термін «корупційні злочини».

Корупційними вважаються злочини, передбачені частиною другою статті 191, частиною другою статті 262, частиною другою статті 308, частиною другою статті 312, частиною другою статті 313, частиною другою статті 320, частиною першою статті 357, частиною другою статті 410, у випадку їх вчинення шляхом зловживання службовим становищем, а також злочини, передбачені статтями 354, 364, 364-1, 365-2, 368-370 Кримінального кодексу України.

Такі зміни до закону про кримінальну відповідальність викликані необхідністю імплементації норм міжнародного права (як відомо Україна ратифікувала Цивільну конвенцію про боротьбу з корупцією 1999 р., Кримінальну конвенцію про боротьбу з корупцією 1999 р., Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти корупції 2003 р.).

Національна система корупційних злочинів, подібна до визначеної Конвенцією ООН проти корупції від 31 жовтня 2003 р., яка включає:

- 1) підкуп національних державних посадових осіб;
- 2) підкуп іноземних державних посадових осіб і посадових осіб міжурядових організацій;
- 3) розкрадання, неправомірне привласнення або інше нецільове використання майна державною посадовою особою;

<p>4) зловживання впливом;</p> <p>5) зловживання службовим становищем;</p> <p>6) незаконне збагачення;</p> <p>7) підкуп у приватному секторі;</p> <p>8) розкрадання майна в приватному секторі;</p> <p>9) відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом.</p> <p>Корупційні злочини за чинним КК України, можна поділити на два умовних види:</p> <p>а) злочини вчинені шляхом зловживання службовим становищем (частини 2 ст.ст. 191, 262, 308, 312, 313, 320, 410, ч. 1 ст. 357 КК);</p> <p>б) та окремі злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг й злочин проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян (ст.ст. 354, 364, 364-1, 365-2, 368-370 КК).</p> <p>Такі два види корупційних злочинів систематизувати за одним критерієм неможливо.</p> <p>Об'єднання усіх корупційних злочинів можливе за іншим критерієм – за родовим об'єктом:</p> <p>1) корупційний злочин проти власності (ч. 2 ст. 191 КК);</p> <p>2) корупційний злочин проти громадської безпеки (ч. 2 ст. 262 КК);</p> <p>3) корупційні злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів (ч. 2 ст.ст. 308, 312, 313, 320 КК);</p> <p>4) корупційні злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян (ст. 354, ч. 1 ст. 357 КК);</p> <p>5) корупційні злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг (ст.ст. 364, 364-1, 365-2, 368–370 КК);</p> <p>6) корупційний злочин проти встановленого порядку несення військової служби (ч. 2 ст. 410 КК).</p> <p>Така класифікація є узагальнюючою (містить всі прояви корупційних злочинів) та має істотний єдиний критерій (родовий об'єкт злочину).</p> <p>Адміністративно-правова характеристика корупційних правопорушень</p> <p>Адміністративна відповідальність за правопорушення, пов'язані з корупцією передбачена главою 13-А КУпАП «Адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією», а саме:</p>
--

1. Стаття 1724 КУпАП «Порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності».
2. Стаття 1725 КУпАП «Порушення встановлених законом обмежень щодо одержання подарунків».
3. Стаття 1726 КУпАП «Порушення вимог фінансового контролю».
4. Стаття 1727 КУпАП «Порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів».
5. Стаття 1728 КУпАП «Незаконне використання інформації, що стала відома особі у зв'язку з виконанням службових повноважень».
6. Стаття 1729 КУпАП «Невжиття заходів щодо протидії корупції».
7. Стаття 18846 «Невиконання законних вимог (приписів) Національного агентства з питань запобігання корупції».

Зазначимо, що хоча адміністративно-юрисдикційна діяльність, в тому числі органів внутрішніх справ, щодо адміністративних правопорушень, пов'язаних з корупцією здійснюється за загальними правилами провадження у справах про адміністративні правопорушення, існують певні особливості адміністративної відповідальності за правопорушення, пов'язані з корупцією.

По-перше. Суб'єктами відповідальності за адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією є спеціальні суб'єкти. Їх перелік визначено відповідними статтями КУпАП із посиланням на статтю 3 Закону України «Про запобігання корупції», в якій наведені суб'єкти, що несуть відповідальність за вчинення правопорушень, пов'язаних з корупцією.

По-друге. За загальним правилом, відповідно до ст. 38 КУпАП, адміністративне стягнення може бути накладено не пізніше як через два місяці з дня вчинення правопорушення, а при триваючому правопорушенні – не пізніше як через два місяці з дня його виявлення, за винятком випадків, коли справи про адміністративні правопорушення підвідомчі суду (судді). Що стосується правопорушення, пов'язаного з корупцією то стягнення може бути накладено протягом трьох місяців з дня виявлення, але не пізніше одного року з дня його вчинення.

По-третє. Кодексом України про адміністративні правопорушення за вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією передбачені три види стягнень: штраф, конфіскація та позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.

По-четверте. Відповідно до ст. 255 КУпАП протоколи у справах про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією мають право складати:

- уповноважені особи органів внутрішніх справ;
- прокурор.

По-п'яте. Для всіх категорій справ про адміністративні правопорушення КУпАП (ч. 1 ст. 257) встановлює, що протокол надсилається органу (посадовій особі), уповноваженому розглядати справу про адміністративне правопорушення, не зазначаючи при цьому терміну, протягом якого це необхідно здійснити. Виняток становлять адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією. Протокол про вчинення адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією разом з іншими матеріалами у триденний строк з моменту його складення надсилається до місцевого загального суду за місцем вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією.

У разі вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією службовою особою, яка працює в апараті суду, протокол разом з іншими матеріалами надсилаються до суду вищої інстанції для визначення підсудності.

Особа, яка склала протокол про вчинення адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією, одночасно з надісланням його до суду надсилає прокурору, органу державної влади, органу місцевого самоврядування, керівникові підприємства, установи чи організації, де працює особа, яка притягається до відповідальності, повідомлення про складення протоколу із зазначенням характеру вчиненого правопорушення та норми закону, яку порушено.

По-шосте. Розгляд справ про вчинені адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією віднесено виключно до компетенції районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів (ч. 1 ст. 221 КУпАП).

По-сьоме. При розгляді справ про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, передбачені статтями 172-4 – 172-9 КУпАП присутність особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, є обов'язковою. У разі ухилення від явки на виклик органу внутрішніх справ або судді районного, районного у місті, міського чи міськрайонного суду цю особу може бути органом внутрішніх справ (міліцією) піддано приводу.

По-восьме. Строк розгляду справ про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією є загальним – 15 днів з дня одержання судом (суддею), правомочним розглядати справу, протоколу про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією та інших матеріалів справи. Але КУпАП передбачено випадки, коли строк розгляду справ про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією може зупинитися. Суд може зупинити строк розгляду справи у разі, якщо особа, щодо якої складено протокол про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, умисно ухиляється від явки до суду або з поважних причин не може туди з'явитися (хвороба, перебування у відраженні чи на лікуванні, у відпустці тощо).

По-дев'яте. Під час провадження по справі про вчинене адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, участь прокурора у розгляді справи судом є обов'язковою (ст. 250 КУпАП).

По-десяте. Постанова суду про накладення адміністративного стягнення за адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією у триденний

	<p>строк з дня набрання нею законної сили направляється відповідному органу державної влади, органу місцевого самоврядування, керівникові підприємства, установи чи організації, державному чи виборному органу, власнику юридичної особи або уповноваженому ним органу для вирішення питання про притягнення особи до дисциплінарної відповідальності, усунення її згідно із законодавством від виконання функцій держави, якщо інше не передбачено законом, а також усунення причин та умов, що сприяли вчиненню цього правопорушення.</p>	
--	--	--

4. Закріплення пройденого матеріалу – 10 хв.

5. Підбиття підсумків – 10 хв.

вказати на питання, які вимагають підвищеної уваги;
відповісти на запитання.